

IQ boven de 145? Dan heeft school je weinig te bieden

Voor trage leerlingen is veel geregeld, voor zeer snelle leerlingen niet. Daarom is thuisonderwijs vaak wel degelijk nodig, stellen Linda Bron en Christijn Snippe.

Linda Bron, onderwijsprofessional en moeder van twee zeer hoogbegaafde kinderen, **Christijn Snippe**, leerkracht hoogbegaafden

Het OM stopt met vervolgen van de ouders die ongeoorloofd thuisonderwijs geven, tegen de zin van verantwoordelijk staatssecretaris Mariëlle Paul (VVD). Uiteindelijk strafzaken zouden te complex zijn, boetes hebben niet het gewenste effect (*Trouw*, 9 april). In 2024 zijn 2100 kinderen wel al vrijgesteld, omdat ouders hun kinderen vanwege hun levensovertuiging van school houden.

Maar er zitten ook zeer hoogbegaafde kinderen (met een IQ hoger dan 145) thuis omdat er voor hen geen passend onderwijs is.

Elk kind heeft recht op onderwijs, maar niet elk kind past in het onderwijssysteem. Eén klas bergt al een enorme diversiteit aan cognitieve intelligentie onder de leerlingen. Veel onderwijs is talig en focust op het gemiddelde van de groep.

Wie daar ver vandaan zit, vraagt om een andere aanpak, vaak in leer-tempo. Voor tragere leerlingen zijn er programma's en speciale methoden, maar er is minder aanbod voor

de bovengemiddelden.

We zien dat iedereen zijn best doet om tegemoet te komen aan alle verschillende leerlingen. Maar door de bekende problemen in het onderwijs (leerkrachtentekort, worstelingen rondom passend onderwijs, prestatiedruk en grote klassen) is maatwerk nog ver weg. Aan het einde van het schooljaar moet iedereen wel de einddoelen behalen.

Om een klas financieel draaiende te houden zijn er gemiddeld 26 leerlingen nodig. Wanneer een school extra ondersteuning wil aan de onderkant en bovenkant heb je al meer leerlingen per klas nodig om dit te financieren.

Ouders houden hun kind dus niet zomaar thuis, maar nemen een weloverwogen beslissing om bijvoorbeeld meer schooltrauma te voorkomen. Schooltrauma ontstaat door het voortdurende gevoel er niet bij te horen, niet begrepen te worden en niet jezelf te kunnen zijn. Boetes van 300 euro betalen ouders dan ook met liefde als het gaat om het welzijn van hun kind.

Staatssecretaris Paul vindt het niet vervolgen door het OM een onwenselijke situatie. Ieder kind heeft het recht om naar school te gaan, ouders mogen geen eigen rechter spelen.

Weinig gelijken

Ouders van zeer hoogbegaafde kinderen willen niets liever dan dat hun kind naar school gaat, het kind wil ook graag leren, maar vaak is er écht geen passende school. Deze kinderen missen nu ook leeftijdsgenoten met een vergelijkbaar ontwikkelingsniveau. De kans dat ze in de klas gelijken treffen is erg klein: een IQ van hoger dan 145 komt voor bij 1 op de 1000 personen, gemiddeld één leerling in de carrière van een basisschool docent, een IQ van hoger dan 160 bij slechts 1 op de 35.000.

Het ontmoeten van ontwikkelingsgelijken draagt positief bij aan

het zelfbeeld van het kind. We willen voorkomen dat deze kinderen uitvallen door lichamelijke en psychische klachten.

Ouders van zeer hoogbegaafde kinderen zijn soms ten einde raad en kiezen daarom vaker voor thuis houden op basis van levensovertuiging. Vaak hebben hun kinderen zichzelf al van alles aangeleerd, kunnen bijvoorbeeld al lezen vóór de basisschoolleeftijd.

Verkort rooster

Hoe moet je daar als leerkracht mee omgaan? Veel van deze kinderen laten niet zien wat ze al kunnen, vanwege het gebrek aan uitdaging of om niet op te vallen.

Ouders proberen weloverwogen schooltrauma te voorkomen

Wij begrijpen dat leerkrachten niet altijd weten wat ze moeten doen. Maar er we kunnen hier creatiever in zijn. Nederlandse kinderen krijgen relatief veel meer uren les dan leerlingen in andere Europese landen.

Een flinke verkorting van de onderwijstijd kan voor zeer hoogbegaafde kinderen uitkomst bieden. In de praktijk wordt al vaak samengewerkt tussen leerplichtambtenaar, school en ouders om te kijken wat mogelijk is voor de leerling.

Ouders spelen dan niet voor eigen rechter, maar komen op voor het recht op een menswaardig leven, waarin hun kind tot leren kan blijven komen, ook als dat vraagt om creativiteit en out of the box denken.

Spelenderwijs tellen op de basisschool, dat daagt hoogbegaafden misschien minder uit. FOTO ROBIN UTRECHT, ANP